

Ako vo filme: Radosť, ktorú nič nevezme

Boh nechce len to, aby sme mali šťastný koniec, ale chce aj to, aby sme boli šťastní počas celej cesty. S jeho milosťou môžeme prijať životný štýl, ktorý má svoj základ v Kristovej prítomnosti v nás.

07.08.2025

Všetci máme radi, keď sa filmy končia šťastne. Keď hlavný hrdina po množstve dobrodružstiev a ťažkostí dosiahne to, o čo sa tak usiloval. A

divák, ktorý bol svedkom jeho peripetií, sa delí o jeho radosť.

Boh pre nás neplánuje len šťastný koniec: chce, aby sme boli šťastní počas celej cesty. Pán si praje, aby sme s jeho milosťou prijali životný štýl zameraný na to, čo je skutočne dôležité: Kristovu prítomnosť v každom z nás. Práve na to nás Ježiš pozýva zamerať sa v reči na hore (porov. Mt 5, 1–12).

Žasnutí diváci

Ježiš si sadol na úbočie vrchu, aby ho mohli lepšie vidieť všetci, ktorí ho nasledovali. Rozšírilo sa, že istý mladý muž hýbe ľudskými srdcami, a mnohí si nechceli nechať ujst túto príležitosť. Niektorým sa podarilo dostať sa až pár metrov od neho. Iní sa museli uspokojiť s tým, že ho videli len z diaľky. Všetci boli napätí a čakali, čo prvé vyjde z úst Učiteľa. Neznepokojuje vás pohľad na Ježiša, ako je stále obklopený zástupmi,

ktoré sa na neho tlačili, aby sa dotkli jeho rúcha, ktoré ho nasledovali a nedoprajú mu ani čas na jedenie?.

Vedomý si tejto pozornosti začal Pán hovoriť: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo budú potešení. Blahoslavení tichí, lebo budú dedičmi zeme.“ A takto pokračoval ďalej, keď hovoril o tých, čo hladujú a smädia po spravodlivosti, o milosrdných, o čistých srdcom, o prenasledovaných...

Výrazy prekvapenia na tvárach prítomných museli byť hodné zvečnenia. Zvyknutí považovať ľudskú prosperitu za znamenie Božej priazne, zostali zmätení, keď počuli, že tí, čo trpia chudobou alebo nespravodlivosťou, sú blahoslavení. Schémy, podľa ktorých posudzovali udalosti vlastného života, sa zrúcali, a namiesto nich sa pred ich očami

otvorila panoráma, ktorú si nedokázali predstaviť a ktorú zatiaľ ani nechápali.

Ale... sú to len Ježišovi súčasníci, ktorým sa prevrátili hodnotiace kritériá o tom, čo je žiaduce? Možno dnes už neidentifikujeme blahobyť s Božou priazňou, ale niečo z toho zmýšľania stále pretrváva. Keď sa nám niečo nedarí, môžeme si myslieť, že nás Boh opustil, alebo dokonca, že niekomu zosiela trest. Alebo naopak, keď sa nám darí, cítime sa spokojní s Bohom. Keď čítame blahoslavenstvá, môžeme sa stotožniť s prekvapením poslucháčov a zostať v nemom úžase nad tým, čo nám Ježiš hovorí. „Za veľkými otázkami nám Boh chce otvoriť horizont veľkosti a krásy, ktorý nám možno zatiaľ uniká. Je potrebné dôverovať mu, vykročiť mu v ústrety a zbaviť sa strachu, že ak to urobíme, prídeme o veľa dobrých vecí v živote. Jeho schopnosť prekvapiť nás je

omnoho väčšia než akékoľvek naše očakávania.“^[1]

Príprava na večnosť

Pán dobre vie, akou novinkou sú slová, ktoré hovorí. Vie, že jeho výroky hlboko otrasú základmi tých, ktorí ho nasledujú, a niektorých dokonca pohoršia. Ale chce, aby sa nad tým – oni aj my – zamysleli.

„Chcem pochopiť, čo hovorí Evanjelium. A zdá sa mi, že často by namiesto dlhých úvah bolo lepšie povedať (...): toto Evanjelium sa nám nepáči, sme proti tomu, čo hovorí Pán. Ale čo to znamená? Ak úprimne poviem, že s tým na prvý pohľad nesúhlasím, už som tomu venoval pozornosť: je vidieť, že ako človek dneška chcem porozumieť tomu, čo hovorí Pán. Takto môžeme naplno vstúpiť do jadra Slova.“^[2] Ak túžime pochopiť, čo nám Pán chce povedať, musíme si nechať jeho posolstvom

spochybniť svoj život a dovoliť, aby nás prekvapil.

Ježiš vidí prekvapené tváre, počuje šepot tých, ktorí sa pýtajú, či to, čo práve počuli, môže byť pravda... Jeho slová znejú síce veľmi pekne, no možno sa zdajú príliš idealistické. Môžeme si pomyslieť: ako môže byť žiaduca chudoba, ohováranie alebo prenasledovanie? To, čo hovorí, nie je pre mňa, ale skôr pre výnimočných ľudí. Ide len o vyhlásenie ušľachtilých ideálov, ktoré však majú málo spoločného s praxou. Pán sa opäť stretáva s našou neochotou pozdvihnúť zrak a prijať niečo veľké, so sklonom všetko redukovať na to, čo je praktické a zvládnuteľné.

Blahoslavenstvá môžu osvetliť život každého kresťana, pretože sú odrazom Ježišovej pozemskej cesty. On túži žiť v nás, inšpirovať všetky naše činy, chce, aby sme boli „ďalší

Kristus“. Aby sme to pochopili a prijali, potrebujeme dôverovať Ježišovi Kristovi.

Pánove slová sú, prirodzene, úplne novým posolstvom. Tí, ktorí ho počúvajú, si uvedomujú, že nie je ako farizeji, ktorí sa obmedzujú na to, aby určovali, čo sa smie robiť v sobotu alebo za iných okolností. To, čo počujú, je celý program nového života, programu šťastia – prekvapivý program, ktorý sa zdá byť v rozpore so všetkým, čo si dovtedy mysleli, že vedie k šťastiu.

Možno keď apoštoli a ďalší Ježišovi učeníci neskôr o tom všetkom uvažovali, začali si uvedomovať, že Ježišove slová im odhaľovali hlbšiu predstavu šťastia, než akú mali dovtedy. Svojimi paradoxnými výrokmi im Ježiš ponúka šťastie, na ktoré nemá moc ani chudoba, ani nespravodlivosť, ani prenasledovanie... Šťastie, ktoré

nezávisí od moci či pocty. Kto by si takého šťastie neželal?

Aj my máme podobnú skúsenosť ako oni: niektoré z týchto vecí (nedostatok, bolesť, ohováranie, nespravodlivosť) nám spôsobujú utrpenie, ba môžu v nás vzbudiť nechúť konať dobro; a iné (tichosť, pokoj, milosrdenstvo, čistota srdca), hoci sú príťažlivé, sa môžu zdať náročné a až odstrašujúce. No zároveň vnímame, že moc, nadvláda nad druhými, pôžitky, bohatstvo či pocty poskytujú len veľmi krátkodobé a vždy nedostatočné uspokojenie: ak by sme si ich zamieňali so šťastím, napokon by sme sa cítili prázdni – aj keby sme dosiahli svoje ciele.

Je jasné, že Ježiš nám neodporúča, aby sme si na tomto svete zhromažďovali čo najviac utrpenia, akoby bola bolesť sama o sebe pasom do neba. On nás chce šťastných aj tu

na zemi. Jednoducho nechce, aby sme očakávali šťastie od pomínuteľných vecí, ale aby sme sa pripravovali nájsť ho v tom, čo je naozaj trvalé, v tom, čo je večné, v jedinom, čo dokáže uhasiť smäd po nekonečne, ktorý v sebe nosíme. Napokon nás pozýva k tomu, aby sme si osvojili postoj človeka, ktorý mu dôveruje, ktorý žije s presvedčením, že oveľa cennejšie je byť s Bohom než prežívať isté krátkodobé uspokojenia. Chce, aby sme sa už tu na zemi naučili žiť z toho, čo dúfame prežívať naveky vďaka jeho milosrdenstvu. Ak s Božou milosťou dokážeme vidieť jeho lásku v každej situácii – v chudobe i v bohatstve, v úcte i v ohováraní, v zdraví i v chorobe, v pokoji i v prenasledovaní – pripravujeme sa na nebo (porov. Flp 4, 11–13).

„Radosť nie je len okamžitý pocit: je to niečo viac! Skutočná radosť nepochádza z vecí, z majetku, nie!

Rodí sa zo stretnutia, zo vzťahu s druhými, z toho, že sa cítime prijatí, pochopení a milovaní – a že aj my prijímame, chápeme a milujeme; a to nie len na chvíľu, ale preto, že ten druhý/tá druhá je osoba.“^[3]

Nezničiteľné šťastie

Toto Ježišove učenie sa hlboko vrylo do pamäte apoštolov a najbližších učeníkov. Preto ich roky neskôr, inšpirovaní Duchom Svätým, zaznamenali do Evanjelií. Aj ich spočiatku zrejme prekvapili, ale už vtedy mali – hoci ešte len začínajúcu – dôveru v Ježiša Krista; dôveru, ktorá sa neskôr mala prehĺbiť. Keď máme takýto postoj aj my, keď skutočne veríme, že Boh chce, aby sme boli šťastní, a že vie, čo nám k tomu pomôže, vtedy už tieto rady neodmietame ako nepochopiteľné, prekvapivé alebo ťažké. Skôr prosíme Pána, aby nám pomohol lepšie pochopiť, čo znamenajú a čo

hovorila práve do môjho dnešného života.

„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“ Pán dobre vie, aké ľahké je nechať sa zviest' dojomom, že čím viac toho človek má, tým je šťastnejší. Vie, že materiálne veci potrebujeme, ale nechce, aby naše šťastie od nich záviselo. Túži, aby sme si od nich držali odstup, aby nás neodvádzali od toho podstatného: od Božej prítomnosti a jeho lásky v našom živote.

Aj keď hovorí: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha,“ pozýva nás, aby sme si osvojili jeho pohľad a formovali vnútorný život, ktorý nám pomôže upriať myšlienky a city k Pánovi. Ak by sme však túto čistotu vnímali ako bremeno, obmedzili by sme sa len na boj proti pokušeniam a nezriadeným túžbam – a takýto boj prináša utrpenie. Preto nás Pán

osvieti svojou radou: Dovoľ, aby premenil tvoj pohľad! Mier k výšinám, k veľkým veciam! Tam totiž objavíš pevné a trvácne šťastie.

„Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“ Ježiš nás povzbudzuje túžiť po svätosti, ale tiež využiť chvíle, keď sa zdá, že spravodlivosť chýba – aby sme sa opreli o Boha a nie o istotu, že veci sú také, aké by mali byť.

Na prvý pohľad sa môže zdať, že hlad po spravodlivosti nemá veľa spoločného so životom väčšiny poslucháčov – alebo s naším vlastným, ak práve netrpíme veľkými nespravodlivosťami. Ale možno sa Ježiš odvoláva aj na tie každodenné drobné krivdy. Na všetko to, čo v nás vzbudzuje myšlienku: „Takto to nemalo byť.“ Zlé počasie, ktoré zmari plán, na ktorý sme sa tešili, bolesť hlavy, nečakaná porucha, zmena

plánov, napomenutie, ktoré nás zastihne v nevhodnej chvíli, úloha, ktorá na nás spadne kvôli nepozornosti kolegu, postoj niekoho, kto nás prehliada... Tento hlad po spravodlivosti, toto zakúšanie, že život s nami nezaobchádza tak, ako si myslíme, že by mal, je príležitosťou zakotviť sa v tom, čo je skutočne dôležité.

Samozrejme, protivenstvá nás budú vždy ovplyvňovať. Ale ak uveríme tomuto Ježišovmu učeniu, príde chvíľa, keď už nebudú mať silu vziať nám radosť, pretože sme sa naučili byť sústredení na neho a pochopili sme, že tieto ťažkosti nám nemusia vziať tie najväčšie dary, ktoré máme. Naučíme sa žiť v Božej láske, ktorá nám nikdy nebude chýbať.

Prekvapenie poslucháčov – aj to naše – sa potom premieňa na radosť a túžbu využiť každú životnú situáciu na to, aby sme zostávali stále viac v

Božej láske a vedeli ho rozpoznať vo všetkom, čo život prináša:

„Človek bol stvorený pre šťastie. Tvoja túžba po šťastí je teda oprávnená. Kristus má odpoveď na tvoju túžbu. Ale žiada ťa, aby si mu dôveroval.“^[4] —

Julio Diéguez / Photo: Francisco T. Santos (Unsplash)

.....

^[1] Fernando Ocáriz, *Dejarse sorprender por un Padre bueno* (Preklad: Nechať sa prekvapiť dobrým Otcom), La Estrella, 25-I-2019.

^[2] Benedikt XVI, Rozhovor s kňazmi rímskej diecézy, 26-II-2009.

^[3] František, *Príhovor*, 6-VII-2013.

^[4] Sv. Ján Pavol II, *Príhovor*, 25-VII-2002.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/ako-vo-filme-radost-ktorunic-nevezme/](https://opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-radost-ktorunic-nevezme/) (07.03.2026)